

Malenagymnasiet

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

För att främja trygghet och studiero

Malenagymnasiet

Läsår 2025 - 2026

Upprättad: 2025-08-01

Gäller till: 2026-07-31

Fastställd av: Petra Roth, rektor

SJÖBO UTBILDNINGSCENTRUMS VISION

En trygg miljö är en grundförutsättning för lärande och utveckling. Vår vision är en skola som präglas av ett öppet klimat med respekt för människors olikheter. Alla ska ha möjlighet att ge uttryck för sin personlighet och egenart utan risk för att utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. ” Trivs du så lyckas du” är vår vision.

Genom den här planen vill vi driva ett arbete för att främja lika rättigheter och möjligheter för våra elever samt för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vi vill hitta och stärka de positiva förutsättningar som finns för detta. Vi vill också säkra hanteringen av de ärenden som uppkommer, så att alla vet vem som agerar och hur.

Ansvarig för planen

Rektor ansvarar för att säkerställa att skolan arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande samt systematiskt följer upp och utvärderar mål och aktiviteter.

Malenagymnasiets mål 2025 /2026

- Minst 90 % av eleverna ska uppleva att de känner sig trygga på skolan enligt den årliga trygghetsenkäten
- Alla fall av misstänkt kränkning ska dokumenteras och åtgärdas skyndsamt

Delaktighet

Malenagymnasiet arbetar aktivt med att skapa en demokratisk dialog mellan skola och elever. Vår värdegrund och vision om att alla elever ska bemötas med förståelse och respekt genomsyrar arbetet på skolan under hela dagens verksamhet. Skolledningen på Malenagymnasiet har regelbunden kontakt med skolans elevskyddsombud.

Personalen arbetar i det vardagliga för att främja studiero, trygghet och inkludering. Elevhälsan arbetar aktivt kring frågorna, exempelvis genom regelbundna EHT-möten och genom att personal från elevhälsan besöker klasserna under lektionstid.

UTVÄRDERING LÄSÅRET 2024/2025 SAMT NULÄGESANALYS

Underlaget till utvärderingen baseras på resultatet av trygghetsenkäten, utvecklingssamtal, enkät utifrån skolans utvecklingsplan för elever och lärare utförd i november och april, tredelade hälsosamtal för alla åk 1 elever tillsammans med skolsköterska, skolkurator och specialpedagog samt observationer i lektionssalar och utemiljö.

Sammanställningen av enkätsvar och kartläggningar visar att trygghet och studiero generellt är goda på skolan, men att det finns identifierade förbättringsområden som kräver fortsatta insatser.

Vid läsårsstart har vi alltid en introduktionsvecka med alla åk 1 elever. Dessa aktiviteter är väldigt positivt för en start på Malenagymnasiet, och eleverna får en god möjlighet att

bekanta sig med varandra samt med personalen. Utifrån hur veckan har varit görs sedan klassindelning.

I årskurs 1 på Fordons- och transportprogrammet uppstod tidigt problem med kränkningar och bristande respekt mellan elever. För att möta detta genomfördes temadagar i mindre grupper där eleverna arbetade med frågor kring diskriminering, psykisk ohälsa och relationer. Personalen fanns med som stöd, och eleverna fick arbeta självständigt med diskussioner och fakta. Insatsen upplevdes ge olika resultat i olika grupper.

Kurator och specialpedagog har under läsåret även genomfört den årliga trygghetsenkäten bland eleverna. Detta år hade vi 160 svaranden vilket är en förbättring med föregående år då det var 123 st, vilket är en ökning med 30 %. Anledningen till att det i år blev fler svaranden är att det var samma personal som gick runt i alla klasserna, och kunde även observera de elever som inte deltog. Dessa elever fick sedan ett mejl med en länk till enkäten för att också ges möjligheten att delta.

Överlag kan vi se att tryggheten på skolans område har ökat från 1.4 i genomsnitt till 1.1. Ett ställe som sticker ut är matsalen som ökat tryggheten från 1.4 till 1.0. (Ju lägre siffra desto tryggare är det).

Det finns också en sammanställning av trygghetsenkäten som vi går igenom med all personal samt med skolans elevskyddsombud.

Vi har diskuterat svaren med all personal, och har kommit fram till att vi behöver fråga mer kring jargonger på APL platserna. APL utgör en stor del av elevernas undervisning under de 3 åren hos oss, och vi behöver fråga mer om den även i enkäten. Vi tänker oss att vi ska ha samma fråga som vi har kring jargonger på skolan samt bland personalen. Detta för att säkerhetsställa att våra elever har det bra på sina APL platser.

Trygghet, studiero resultat från genomförda enkäter eller andra kartläggningar

Övergripande resultat

En majoritet av eleverna upplever skolmiljön som trygg och gynnsam för lärande:

- 100 % anser att miljön i klassrummet är bra för lärande.
- 95 % upplever att de är trygga i klassrummet.
- 72 % upplever att de har studiero.
- 91 % uppger att de fått det stöd de behöver för att klara kursmålen.
- 84 % upplever en tillåtande kultur i klassrummet.

Att 98 % av eleverna uppger att de har en god eller mycket god relation till lärarna är mycket positivt och stärker sambandet mellan goda relationer och ökad trygghet och studiero.

Stöd och hjälp i undervisningen, de 9 % av eleverna som inte upplever att de fått tillräckligt stöd lyfter behovet av mer hjälp i matematik, att lättare komma igång med uppgifter samt

tydligare vägledning kring vad som är relevant. De uttrycker även önskemål om ökad förståelse för olika lärstilar hos eleverna.

Tillåtande kultur och relationer att 84 % upplever en tillåtande kultur, där man vågar ställa frågor och uttrycka sig, är ett styrkebesked. Den höga siffran för goda relationer med lärare stärker bilden av ett positivt klimat. De få elever som uttryckt avvikande åsikt har hänvisat till enskilda lärarkontakter snarare än till strukturella problem.

Struktur i undervisningen: 90 % av eleverna upplever att lärarna arbetar med en tydlig och enhetlig lektionsstruktur, vilket främjar trygghet. Intressant är dock att lärarna själva upplever att de endast till viss del följer en gemensam struktur (70 %). Det tyder på att elevernas upplevelse påverkas mer av den generella stabiliteten och bemötandet än av exakt likadana arbetssätt.

Sammanfattande reflektioner och utvecklingsområden

Skolan uppvisar överlag starka resultat när det gäller trygghet och studiero, särskilt vad gäller relationen mellan elever och personal, strukturerad undervisning samt förebyggande arbete. Svarsfrekvensen på trygghetsenkäten ökade med 30 %, tack vare samordnad administration av enkäten. Trygghetsindex förbättrades från 1,4 till 1,1 generellt, och från 1,4 till 1,0 i matsalen. 28% upplever inte tillfredsställande studiero. Goda relationer mellan personal och elever lyfts som en nyckelfaktor

För att komma till rätta med detta kan vi identifiera nedanstående utvecklingsområden

- Att stärka den tillåtande kulturen i alla elevgrupper.
- Att utveckla APL-uppföljning med fokus på trygghet.
- Att säkerställa ett fortsatt relationellt och strukturerat ledarskap i klassrummet

samt fortsatt arbete med

- Gruppstärkande aktiviteter och teambuilding som centrala inslag vid skolstart och inledning av höstterminen för årskurs 1 elever
- Arbete med relationsskapande insatser

Dessa satsningar kan ytterligare befästa skolans redan starka grund i trygghet och studiero och minska skillnader mellan program och elevgrupper.

FRÄMJANDE OCH FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER PÅ MALENAGYMNASIET FÖR ATT FÖREBYGGA OCH FÖRHINDRA KRÄNKANDE BEHANDLING

- Varje elev har en mentor med ansvar att ge stöd och stimulans i syfte att eleven ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Som kontinuerligt ska följa upp elevernas studiesituation och aktivt stödja dem i arbetet mot uppsatta mål.
- Samtliga elever i årskurs 1 erbjuds ett hälsosamtal med skolsköterska, kurator och specialpedagog. Fokus ligger på elevens trivsel, välbefinnande och eventuella behov av stöd.
- Elevhälsan har återkommande samverkansmöten med arbetslagen för att följa upp klassernas sociala och pedagogiska situation.
- All personal har ett gemensamt ansvar att förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Trygghet och trivsel tas upp som en fast punkt vid utvecklingssamtal som genomförs en gång per termin.
- Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska vara ett levande dokument, tillgängligt för elever, vårdnadshavare och personal via hemsidan.
- Planen introduceras som en del av introduktionsprogrammet för elever i årskurs 1.
- Skolan eftersträvar att under läsåret genomföra gemensamma aktiviteter över programgränserna, med syftet att främja samhörighet och öka förståelsen mellan eleverna.
- Elevinflytande och delaktighet ska genomsyra skolans arbete, både i formella forum och i det dagliga mötet mellan elever och personal.

AKTIVA ÅTGÄRDER 2025/2026 UTIFRÅN DISKRIMINERINGSLAGSTIFTNINGEN

Skolans personal arbetar utifrån allas lika värde. Genom att själva vara goda förebilder vad gäller språk och handlande, samt att uppmärksamma eventuella kränkningar, vägleder de eleverna till att skapa en god arbetsmiljö.

Utvärdering av målen görs genom den årliga trygghetsenkäten, utvecklingssamtalen och regelbundna möten med elevskyddsombuden.

Enligt diskrimineringslagen ska skolan arbeta förebyggande och främjande för att motverka diskriminering.

1. Kön

Identifierat behov: Föreställningar om traditionella könsroller påverkar elevval och bemötande.

Åtgärder:

- Lyfta kvinnor/män i icke-traditionella yrken i undervisning och vägledning.
- Motverka sexistiskt språkbruk i undervisning och på APL.
- Dialog i klasser med ojämn könsfördelning om trygghet, normer och språk.

2. Könsidentitet eller könsuttryck

Identifierat behov: Risk för osynliggörande av transpersoner eller elever med icke-binära uttryck.

Åtgärder:

- Använd korrekt namn och pronomen i alla sammanhang.
- Inkludera frågor om könsidentitet i trygghetsenkäter.

3. Etnisk tillhörighet

Identifierat behov: Elever med annan språklig/kulturell bakgrund riskerar lägre måiluppfyllelse.

Åtgärder:

- Synliggöra och motverka rasism i värdegrundsarbetet.

4. Religion eller annan trosuppfattning

Identifierat behov: Stereotyper eller okunskap kring religiös mångfald.

Åtgärder:

- Synliggöra olika religiösa traditioner i undervisning och skolmiljö.
- Erbjuder bönemöjligheter vid behov.

5. Funktionsnedsättning

Identifierat behov: Behov av tillgänglig och anpassad lärmiljö.

Åtgärder:

- Tillgängliggöra undervisning fysiskt, pedagogiskt och socialt.
- Tidigt erbjuda och följa upp extra anpassningar.
- Säkerställa att elevhälsan är tillgänglig för elever med funktionsvariationer.

6. Sexuell läggning

Identifierat behov: Elever kan uppleva oro för att vara öppna med sin läggning.

Åtgärder:

- Aktivt bemöta homofoba uttryck.

7. Ålder

Identifierat behov: Elever på introduktionsprogram eller förlängda studier kan behandlas annorlunda.

Åtgärder:

- Likvärdigt bemötande oavsett ålder i undervisningen.

Uppföljning och utvärdering sker kontinuerligt genom trygghetsenkäter, elevråd, personalmöten och elevhälsoteamets arbete. Dokumentation av genomförda insatser sker i likabehandlingsplanen och skolans kvalitetsarbete.

Rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling

För att säkerställa arbetet med främjande av likabehandling tar skolan tag i alla observerade och rapporterade händelser där diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har förekommit eller misstänks ha förekommit. Kränkande behandling kan se olika ut och därför kan det vara aktuellt med olika typer av åtgärder. Dessa kan vara på individnivå, grupp- och/eller organisationsnivå.

Våra rutiner för att **upptäcka** diskriminering, trakasserier och/eller kränkning är som följer:

- Vi analyserar resultat från kartläggningar
- Elevsamtal

Våra rutiner för att **utreda** diskriminering, trakasserier och/eller kränkning är som följer:

- Ytterligare observationer
- Intervjuer med elever, vårdnadshavare och personal
- Dokumentation i DF Respons

Våra rutiner för att **åtgärda** diskriminering, trakasserier och/eller kränkning är som följer:

- Åtgärder sätts in utifrån händelsens karaktär.

Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling *av annan elev*

- Upptäcka kartläggningar, goda relationer
 - Utreda observationer, elevsamtal
 - Åtgärda utifrån händelsens karaktär
-
- Direkt tillrättavisning av den personal som uppmärksammat händelsen.
 - Samtal med inblandade parter (För *Lathund för ett första samtal utifrån misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling* se bilaga 4)
 - Anmäler omedelbart händelsen till rektorn via DF respons. Rektorn beslutar om utredning ska påbörjas
 - Utsedda personer i elevhälsan och i arbetslagen ansvarar för att utredning genomförs, dokumenteras och att lämpliga åtgärder vidtas och följs upp.
 - Omyndig elevs vårdnadshavare kontaktas alltid, av rektorn utsedd person, när utredning påbörjas.

Det sker kontinuerlig utvärdering av de insatta åtgärderna i personalgruppen. Denna utvärdering planeras in när åtgärderna sätts. På Malenagymnasiet sätts åtgärder in skyndsamt vid signal om diskriminering, trakasserier och/eller kränkning (bilaga 3).

Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling *av personal*

Då personalen får kännedom om att en elev känner sig kränkt av en vuxen som arbetar på skolan skall en utredning skyndsamt påbörjas.

1. Rektor kallar elev som känner sig utsatt till samtal om det inträffade
2. Rektor dokumenterar i DF respons
3. Rektor kallar till samtal med berörd personal och beslutar om åtgärder
4. Rektor återkopplar muntligt till elev och omyndig elevs vårdnadshavare
 - Om möjligt direkt samtal med inblandad personal och eleven.
 - Anmäler omedelbart händelsen till rektorn muntligt. Anmälan följs sedan upp skriftligt i DF respons. Skyldigheten att utreda kvarstår dock även om anmälan är muntlig.
 - Rektorn beslutar om utredning ska påbörjas.
 - Rektorn ansvarar för att utredning genomförs, dokumenteras och att lämpliga åtgärder vidtas och följs upp.
 - Omyndig elevs vårdnadshavare kontaktas alltid av rektorn av utsedd person när utredning påbörjas.

I alla fall där en elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling ska rektorn skyndsamt informera huvudmannen om händelsen, utredningen och åtgärderna.

Om en elev själv utsätts för, eller uppmärksammar att någon elev eller någon bland personalen utsätter en annan elev, för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling, uppmanas denne att informera personalen om händelsen som sedan går vidare enligt arbetsgången ovan. Skolans skyldighet att utreda gäller även om anmälan inkommit anonymt från en elev.

Elevhälsan ansvarar för att djupare analysera uppmärksammade fall för att utveckla generellt förebyggande åtgärder såsom exempelvis förändringar i den fysiska miljön eller när det gäller bemötande och liknande.

ANSVARSFÖRDELNING

Rektor har ansvar för att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja de ändamål som lagarna anger. Rektor ansvarar även för att ett värdegrundsarbete blir en del i arbetet med de nationella målen. En årlig plan upprättas och ska innehålla en redogörelse för mål och insatser som behövs för att främja lika rättigheter och möjligheter för alla barn och elever. Det ska också tydligt framkomma vilka insatser som verksamheten avser att påbörja eller genomföra under kommande år. En redovisning av hur de planerade insatserna genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Ansvaret vilar även på rektor att all personal som arbetar i skolan får del av planen.

På Malenagymnasiet är det **rektors ansvar** att:

- årligen upprätta, utvärdera och revidera plan mot kränkande behandling och diskriminering i samarbete med personal och elever,
- se till att all personal, alla elever och alla vårdnadshavare känner till planen mot kränkande behandling och diskriminering,
- se till att utredning görs och att åtgärder vidtas om skolan får kännedom om att diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling förekommer,
- se till att skolpersonal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld/upptäckt diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtagits.

Eleven har en viktig betydelse för att bidra till en god arbetsmiljö och till goda relationer med både andra elever och med vuxna. Eleven ska ta del av skolans värdegrundsarbete. Som elev förutsätts man respektera andra, visa hänsyn, vara en god kamrat och vara ett gott föredöme.

Det är alla **elevers ansvar** att:

- påtala diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling som förekommer på skolan, ha kännedom om och följa planen mot kränkande behandling och diskriminering.

Personal har egenansvar att sätta sig in i lagarna och dess innebörd. Personal med pedagogiskt uppdrag ska aktivt och medvetet ta ansvar för såväl mål och riktlinjer som att kunskapskrav i läroplanen Lgr 11 efterföljs.

Enligt Läroplanen för gymnasieskolan juli 2018 ska **alla som arbetar i skolan**:

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen,
- i arbetet med eleverna verka för solidaritet med eftersatta grupper både i och utanför vårt land,
- aktivt främja likabehandling av individer och grupper,
- uppmärksamma och vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, och
- visa respekt för den enskilde eleven och ha ett demokratiskt förhållningssätt.
- i skolans arbete med normer och värden uppmärksamma de möjligheter och risker som den ökade digitaliseringen medför.

Enligt Läroplanen för gymnasieskolan juli 2018 ska **lära**ren:

- klargöra det svenska samhällets grundläggande demokratiska värden och de mänskliga rättigheterna samt med eleverna diskutera konflikter som kan uppstå mellan dessa värden och rättigheter och faktiska händelser,
- öppet redovisa och tillsammans med eleverna analysera olika värderingar, uppfattningar och problemställningar samt konsekvenserna av dessa,
- klargöra skolans normer och regler och hur dessa är en grund för arbetet, och
- tillsammans med eleverna diskutera och utveckla regler för arbetet och samvaron i gruppen.

Bilaga 1 - Styrdokument

Det finns två lagar som har som gemensamt syfte att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Från den 1 januari 2009 finns bestämmelser om detta, dels i gällande skollag (SFS 2010:800), dels i de delar av diskrimineringslagen (2008:567) som rör utbildningsområdet. Det finns också en förordning (2011:681) om barns och elevers deltagande i arbetet med "Planen mot diskriminering och kränkande behandling".

Tillsammans förbjuder diskrimineringslagen och skollagen diskriminering och kränkande behandling. De kräver att all skolverksamhet:

- arbetar målinriktat för att främja barns och elevers rättigheter och möjligheter.
 - arbetar målinriktat för att förebygga trakasserier och kränkande behandling av elever.
 - utreder trakasserier eller andra kränkningar som äger rum i eller i samband med verksamheten och åtgärdar det som har hänt.
 - varje år upprättas en plan mot diskriminering och kränkande behandling med en översikt över de insatser som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller tillgänglighet, dels förebygga och förhindra trakasserier.
-
- **Likabehandling** – strävan efter lika rättigheter och möjligheter (får inte innebära lika behandling om det är orättvist för vissa grupper).
 - **Direkt diskriminering** – när en elev behandlas sämre på grund av kön, religion, funktionsnedsättning, könsidentitet/uttryck, etnicitet, sexuell läggning, ålder eller tillgänglighet.
 - **Indirekt diskriminering** – neutrala regler som missgynnar vissa; t.ex. att servera samma mat utan alternativ för religiösa skäl.
 - **Mobbning** – upprepad negativ handling, med avsikt och maktobalans.
 - **Kränkande behandling** – handlingar som sårar eller kränker värdigheten (fysiskt, verbalt, psykosocialt, via texter/bilder, materiellt).
 - **Trakasserier** – kränkningar kopplade till diskrimineringsgrunderna.
 - **Sexuella trakasserier** – är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.
 - **Rasism, främlingsfientlighet, homofobi/bifobi** definieras som respektive diskrimineringshandlingar mot individer baserat på ras, ursprung eller sexuell läggning.

Kränkande behandling kan ske vid enstaka tillfällen eller vara återkommande. Mobbning är en form av kränkande behandling.

Vilka är diskrimineringsgrunderna?

De åtta diskrimineringsgrunderna som diskrimineringslagen anger är kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder och tillgänglighet.

Kön, är att någon är kvinna eller man, flicka eller pojke.

Könsidentitet eller könsuttryck är att någon inte identifierar sig med sin biologiska könsstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet, är det nationella eller etniska ursprunget, den hudfärg eller liknande, som en person har.

Religion eller annan trosuppfattning, omfattas av skyddet mot diskriminering, exempelvis muslimer, kristna, buddhister och ateister.

Funktionsnedsättning, beskriver nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning. Det är alltså något som en person har, inte något som en person är.

Sexuell läggning, är homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder, med ålder menas enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder, kan anmäla diskriminering som har samband med ålder.

Tillgänglighet. Lagen klassar bristande tillgänglighet i alla skolformer som diskriminering. Bestämmelserna innefattar såväl undervisning som lokaler.

Vem bevakar så att lagarna följs?

Barn- och elevombudet (BEO) ska ta tillvara barn och elevers rättigheter. De utreder bland annat anmälningar om kränkande behandling.

Så här kontaktar du Barn och Elevombudet:

Barn och Elevombudet

Skolinspektionen.

Box 23069, 104 35 Stockholm

Ring på: 08-586 08 000

E-post: beo@skolinspektionen.se

www.skolinspektionen.se/beo

Den som är elev, vårdnadshavare eller arbetar inom skolan och vill få råd kan kontakta en av BEO's jurister direkt, läs mer om det på BEO's webbplats.

När du skriver till BEO blir ditt brev offentligt. Med det menas att den som vill kan få läsa det. Skolinspektionen kan hemlighålla delar som rör personliga uppgifter om en enskild person. Följande kan vara viktigt att förbereda innan kontakt tas med BEO:

- Namn, adress, telefonnummer, men det finns även möjlighet att vara anonym.
- Namn och adress på skolan.
- En beskrivning av vad som hänt.
- Hur länge har kränkningarna pågått?
- Om du har pratat med någon i skolan om det som hänt och i så fall vem.
- Har personalen i skolan eller någon annan försökt hjälpa dig.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) övervakar att diskrimineringslagen följs.

Så här kontaktar du Diskrimineringsombudsmannen:

Diskrimineringsombudsmannen

Box 3686, 103 59 Stockholm

Ring på: 08-120 20 400

Texttelefon: 08-120 20 820,

www.do.se

Bilaga 2 - Definition av begreppen främjande-, förebyggande- och åtgärdande arbete

Främjande arbetet:

- syftar till att skapa en trygg skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde
- omfattar diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning tillgänglighet eller ålder)
- riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning

Förebyggande arbetet:

- syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
- omfattar sådant som i en kartläggning av verksamheten identifierats som risker (ex. ordningsregler, träna empati osv)
- analysera kartläggningar
- utvärdera tidigare insatser
- identifiera riskerna och formulera konkreta och uppföljningsbara mål
- planera vilka insatser som ska genomföras under året
- göra eleverna delaktiga
- för att detta ska få effekt måste arbetet genomföras systematiskt

Det åtgärdande arbetet:

- kräver goda rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling – rutinerna ska framgå i planen
- påbörja genast när signal kommer
- vidtar åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas

Bilaga 3 - Rutin, Misstanke om kränkande behandling

Lagrum (lagrum, kommentarer som är relevanta) Skollagen (2010:800) 6 kap 10 §

"En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn." En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567). "För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser."

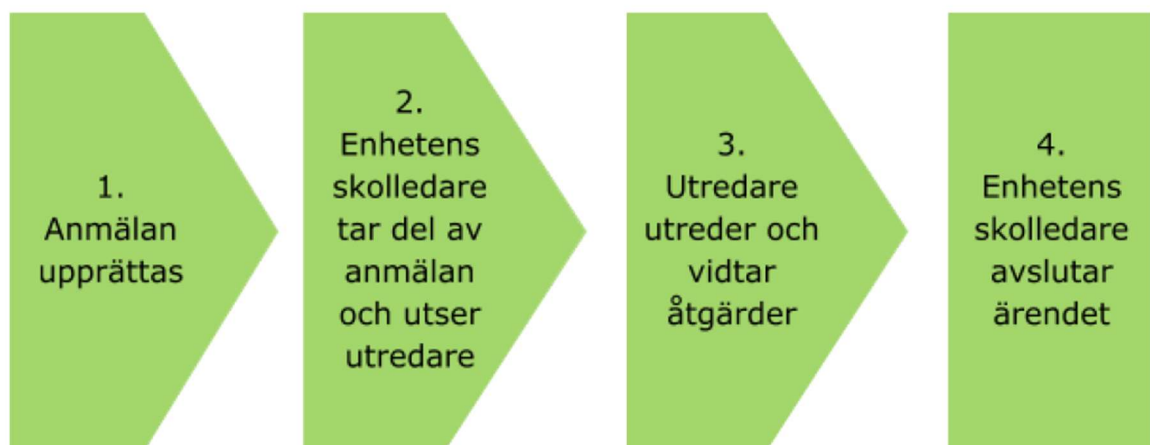
Delegation av beslut

Anmälan och utredning om kränkande behandling är inget beslut. Rektor kan överlåta utredningsuppdraget till annan befattningshavare.

Överlåtelse av arbetsuppgift

Huvudman överlåter till rektor/förskolechef att skyndsamt utreda och vidta åtgärder.

Rektor/förskolechef kan överlåta utredningsuppdraget till annan.

Stödfrågor vid analys

Har alla inblandade kommit till tals?

Är det en engångshändelse eller har det skett vid ett flertal tillfällen?

Finns det ett maktförhållande mellan de inblandade?

Analysera om det är trakasserier, diskriminering, kränkning, mobbning eller annat (konflikt, bråk, olyckshändelse).

Sekretess

En anmälan och utredning om kränkande behandling är en allmän handling. Handlingarna kan omfattas av sekretess om de innehåller uppgifter om elevens personliga förhållanden (Offentlighets- och sekretesslag OSL 2009:400).

Bedömning om det går att lämna ut handlingen fattas av den som har handlingen i sitt förvar. Formellt beslut om avslag på begäran om utlämnande av handling fattas av förvaltningschef, bitr. förvaltningschef eller administrativ chef.

Registrering/arkivering

Registreras och arkiveras i DF respons

Bilaga 4 - Lathund för ett första samtal utifrån misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Samtal kring diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling kan vara svåra att hålla och är ofta fulla av känslor. Rätt utförda kan de dock fungera som ett bra sätt att fånga upp både kränkta och kränkande elevers upplevelser och skapa en bra grund att bygga det fortsatta arbetet på. I inledningsskedet kan du som lärare tänka på följande för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för samtalet/samtalen.

- Diskutera inte den pågående situationen i klassrummet
- Ställ aldrig den kränkande personen till svars för det denne gjort inför hela klassen
- Sammanför inte den kränkta med den kränkande för samtal

Det är viktigt att den kränkta eleven inte ska behöva berätta om händelsen/händelserna vid för många tillfällen eller till för många personer. I det första samtalet bör du som lärare därför inte pressa fram mer information än vad som är nödvändigt för att göra en anmälan. Om eleven själv uttrycker en vilja att fortsätta samtalet är det såklart viktigt att du lyssnar och bekräftar eleven. Dokumentera vad som framkommit under samtalet som en del i den eventuellt kommande utredningen.

Ta elevens berättelse och känslor på allvar. Bekräfta känslorna utan att lägga ord i munnen på eleven och berätta för dem vad de känner. Var konkret i ditt bekräftande genom att till exempel säga "Jag förstår att du är ledsen". Undvik att säga saker som "Jag förstår hur du har det" då du faktiskt inte gör det.

Undvik att dra paralleller till dig själv och dina upplevelser och erfarenheter. Detta flyttar fokus från det aktuella problem som eleven har vilket är det ni faktiskt ska prata om. Ibland är tystnaden den viktigaste delen i ett samtal. Våga vara tyst. Eleven kan behöva lång tid för att tänka efter och för att våga öppna upp sig.